

nek nem okvetlenül szükségesek. A férfitől most, midőn az ipar, kereskedelem, földművelés és más keresetágak terjedelmesebb hatáskörrel bírnak, többet lehet és kell kívánni, mint hajdan. — A nőviszonya a világhoz azonban most is ugyanaz, mint volt ezer év előtt s mindig ugyanaz is fog maradni (ide nem érve a művelődés alsó fokán álló népeket, hol a nő rabszolgául tekintetik.) A nő hatásköre, tekintettel a módra és terjedelmére, nem szűkült, de nem is tágult, ha csak hivatásának határain túl oly térre nem lép, hol csak a férfinak lehet és kell működni.

A nő hivatása örök időktől fogva volt és lesz: a férfinak szerető nevére élni, életét édesítő társává, gondos háziasszonyává, a gyermekek első nevelőjévé. — A család otthoni kényelme, a tisztaság és rend a lakásban, az izletesség a konyhában, a gyöngédség az ápolásban, gyermekek nevelése örökké tartó kizárólagos szabadalommal a nőkre van bízva.

A férfi jövődi hatásköre a házon kívül van, a nyilvánosságban, az emberek közt van az ő iskolája. — A nőnek jövődi hatásköre azonban a házi élet s emélfogva a nőkre nézve az otthon a legnagyobb s egyedüli képeze. — A házi élet azonban egészen különbözik attól, mely a nyilvános intézetekben látható. — Ezt nem tagadhatja senki, ki a nyilvános intézetek szervezetét ismeri. — A családban van a kellő kapocs mindkét nembeli öregek és fiatalok között, itt különféle embereknek különböző gondolkodásmódjuk van, itt vannak azoknak koruk szerint őket megillető kötelességei és jogai; itt tanul a leány megismerni a gazdálkodás kelleit, a gazdaság gyarapításának csak nők által érthető mikroszkopikus titkait, valamint az együttélést is, itt tanul a tapasztalt öregeknek engedelmessé, az ifjaknak vezetni, hasonlóval egyetértésben élni s a családokkal okosan bántani. S épen azért az otthon, hol a gyermekek szülőikkel, a kicsinyek a nagykollal együttélnek, a leányok valódi iskolája.

A gyermeki szív szeretet után vágyik, mint a virág a nap sugarak után s ha nélkülöznie kell a szeretet légy melegét, a virágból soha sem fog azon gyümölcs kifejlődni, mely annak bővében kifejlődhetnék. — Az anya mindig közelebb áll gyermekéhez, mint bárki más; a gyermek is legtöbb őszinteséggel rágaszkodik anyjához, kérelmével hozzá fordul leg hamarabb.

A nyilvános intézetekben nincsenek szülők, kikre a gyermeki szív panaszaikat és kívánságait bízhatná, helyettük ott vannak a tanítók és tanítónők, kik előtt, mint idegenek előtt gondolatait elrejtji s színelnie megtanul. — Itt nincsenek tapasztalt öregek, kik iránt valódi tiszteletet érezzen, nincsenek kis gyermekek, melyek gondos ápolást igényelnek. — A leány itt csak tanítókat talál, kikhez, mert idegenek, valódi tisztelettel és bizalommal

nem viselhetik, itt talál sok hasonló korú társnőt, kiknek körében kiképezheti magát, hogy ügyes és felületes társalkodó lehessen belőle, de a házi élet gondjait itt nem érzi, s ismerni nem tanulja.

Az anya, ki mindig gyermekével él, könnyen megismeri annak testi s lelki sajátosságait, észreveszi legcsekélyebb bűjait, legapróbb vágyait; de erre csakis az anya éles szeme képes, a tanítónők ezt nem tehetik s ép ezért e vágyak elnyomására vagy ápolására nem tehetnek semmit. — Nevelik őt külsőleg, de szívét nem nemesítik; pedig a szív a nő világa. — A fiúnak inkább csak testét s elméjét kell fejleszteni mintsem szívét, s a fiúkra épen hasznos az, ami a leányokra nézve káros.

Csalatkozni, ki szavainat arra magyarázta, hogy én a nőnevelő intézeteket eltérülve kívánám látni. Távrolról sem. Csak azt kívánám, hogy ez intézetek ne nőnevelő, de neoktató intézetek legyenek. — A mondottakból nem akar arcom utalni a szép nemet, hogy ne tudjon mást, mint sütni, főzni, varrni, s a házban ülve a cselédekkel veszekedni. — Csak azt akarám ezzel kimutatni, hogy mennyire káros a nőmre a jelenben divó azon szokás, hogy a leányok távol a szülői háztól nevelő intézetekbe küldetnek, s ott teljes kifejlődésükig hagyatnak; onnan kihoztatván, a világ zajába vezetnek s nem sokára férjhez adtatnak. — Ily módon történik, hogy a leány neveltetése épen azon korban, melyben kifejlődéséhez közeledik, a fennebb mondottak szerint, oly irányba tereltetik, mely ritkán vezet jövődi boldogsághoz, de igen gyakran boldogtalansághoz. — Félig kikezve, s abban kígyakorolva, hogy kell az emberek előtt soha nem táplált érzelmeket színelnie és ügyes társalkodással az emberek figyelmét magára vonnia, visszatér a csendes házi életbe. Szerencsés, ha előbbi boldogságát, elégedettségét itt újra feltalálja. A szülői ház számára új iskola. — De leggyakrabban már késő s nem érzi magát jól a házi élet ártaftan örömei s s mindennapi gondjai közt. — A hajadonból csakhamar nő lesz s a férj életét nem képes kellemsé tenni, gazdaszony lesz s nem ért a ház gondjainak viseléséhez, végre anya lesz s nem talál örömet az anya foglalkozásában és gondjaiban. — Sajnos, hogy ez mindennapi jelenség. — Könnyen elképzelheti már most bárki, mily neveltetést nyer a zsenge gyermek íly anyától, nélkülözve a kellő ápolást és szeretetet. — A gyermek dajkára bízatik, azonnal ápolása alá kerül, anyjától jó példát nem lát, melyet gyenge elméjébe vésven, valaha utánozhatná, s vajjon van-e valaki, ki a gyermekre oly hatással lenne, mint a szerető anya. — Könnyen belátható az is, hogy az így nevelt gyermek zsenge, minden jóra és roszra képes korában elsajátított szoká-

gyok. Első férjem jancsárága volt. Ő egy elátkozott családból származott. Valamelyik ősapja bevádolta testvérét, mint felségérsztót, a zultánul. És bár ártaftan vala mégis karóba háztársára itelték. Az ősapának sok gyermeke volt. Testvérének sok kincse. Ez elég okot képezett a szegény férfit megölésére. A ravasz embernek könnyű volt ezt kivinni a gyenge zultánul. De az elítelt halála előtt átkot mondott gyilkosára;

— Allah verjen meg gyermekeidben mindaddig míg csak egyikök a földalatti rosz szellemnek fel nem áldozza magát!

És azóta egyik testvér a másikat gyilkolá. Néha csak egyetlen egy férfi maradt fel a családból — de azután megint elszaporodtak. Gyilkolták, ölték egymást újra. A család nem tudott kivészni. Végre az én férjemnek a jancsárágának volt egy nagyvezér bátyja. A jancsárók kiirtása után férjemet a nagyvezér a lázadás részvételével vádolta. Putni voltunk kénytelenek. De üldözöink utólértek bennünket. Férjemet, és két leányomat bizonyosan megölték. Még most sincs sem hírük sem hamuk. Csak magam szabadultam meg a néma enunch ak kíséretében. Nagy nehezen Erdélybe jöttünk. Ott megismerkedtem az öreg Völgyesi gróffal. Ő felajánlotta nekem kezét, miután előbb a keresztény hitre tértem. Én, amily egyedül állottam a nagy világban kénytelen — kelletem elfogadtam ajánlatát, miután enyémim hollétéről épenséggel semmi tudomás sem szereshettem magamnak.

Azonban férjhez menetelem után is merő sirásból állott életem. Nem felejtettem el két leányomat, szegény megölt férjemet. De az öreg gróf soha sem kérdezte szomorkodásom okát. Úgyan becsült, mint egy felsőbb lényt. Végre megszültem fiamat.

Azóta ő volt az öreg gróf egyetlen büszkesége. A család már kihaltóléban vala és most fiammal új remény nyílt felvirágzására. De nem sokáig telhetett benne gyönyörűsége. A kerülhetlen halál őt is elragadta s én tudlém hogy megírassam, hogy az Ur Isten tovább gyakorolja rajtam megpróbáltatásait. Elveztettem szemem világát. Azóta nem látok magam körül semmit, csak sötétséget. Mintha már most is a sirban feledném. Élő halott vagyok egy nagy temetőben — a világban!

Sokat megszenvedtem, sokat bűnhődtem. Talán fiamra nem száll az átok. Nem is származik abból a családból. Azután meg sokat is imádkoztam éjfel-nappal itt a szász Mária képnél, hogy az Isten vegye le azokat ostarát a szerencsétlen család tagjairól. Édes leányom! ha gyermekeid lesznek, szoktasd őket arra, hogy szülők után egymást legjobban szressék. Mert a testvérviszály olyan, mint a féreg. Nem szűnik meg rágni, míg a családjátját tövében meg nem ingatta. Vigyázz! azért leányom nagyon — — —

Mariska ez utóbbi szavakra szemérmes arczát a grófné kütényébe rejté. Az most a leány hajzatát simogatta végig. Arczvonásai pedig összehelzodtak sajátságosan, mintha mosolygoin akarna. Régen volt az, mikor utoljára nevetett, azóta elefejtette. — — —

Azonban az ajtó egyszerre csak feltárul és rajta berohan a néma enunch — zavart arczvonásai a rémület hírnöke il — most meglátja a leányt. Egy villanás azokból az őszinte szemekből és mintha a szelidség anygala lehet volna azokra a zordon vonásokra. A nagy erős ember leborult a földre és elkezdte örömeiben a leány ruhájának szegélyét csokolgatni — — — sirt — nevetett örömeiben — — — mintha valami nagyon kedveset lett volna, mit már elveszettekne hitt — — —

Mariska ijedten bujt közelebb a grófnőhöz, ez örömkifakadásokra. Mi lett édesem? — kérde a grófné.

— Ez a fekete ember itt oly furcsán viseli magát. Jókédvében majd a ruhámat letépi.

— Ne féj tőle! — felelt a grófné — a jó Jóbi ő, az enunch. Örül szegény, hogy eljöttél. Már régóta nem látott más embert kivélem. De micsoda lárna ez?

Künn a szelvérszűgás között emberi hangkeverék hallatszott. Tompa, elfojtott moraj, mintha áradat közelednek. — Az egész épület rengett belé. — Az enunch is magához tért sajátságos magánkivüliségeiből, melybe őt a váratlan öröm látszott sodorni. Megint ott volt arczán a rémület kifejezése. — Ugyanakkor rohan be a szobába az öreg vadász is. — Fel grófné! — Mariska! — fussanak — az oláhok jönnek — fussanak!

De hová? Egy kijárat van a toronyból és azt az oláhok már elfoglalták. Az enunch azalatt már felkészülődött. Nagy, nehéz, vasas széklet veté a kezébe. Megforgatta feje körül. Tudja már ő mit csináljon. Ahová Jóbi lecap, ott élve nem marad senki. — — —

Az öreg vadász is látván, hogy nem menekülhetnek hamarjában eltorlaszolta az ajtót és fegyverét kezében tartva várta az ellent. A gyenge ajtó csak egy pillanatig állotta ki a rohanást. Az oláhok a teremben voltak. Egy lövés eldördült ugyan, de a szegény vadász is lerogyott egy baltautóttól találva. Csak még az enunch véde dühösen a nőket. Szemei vérben forogtak. — A vasszék darabjai szerte buktak a rettenetes ütésekre. — Tépett, ütött mindenkit, ki utjába került. Mintha száz keze lett volna, hogy mindegyikkel halált osztogasson. — Az oláhok nem is mertek utjába állani. Végre az egyik háta mögé került és kaszáját mélyen testébe szúrta. Az enunch egy irtoztató fájdalom-kidáltat hallatott. Erejét megfeszítve, hátra ütött egyet gyilkosára, úgy hogy az tüstént szörnyet halt. De ő sem volt már képes magát lá-

sait, melyek csakhamar természetévé válnak, képes-e bármily teljesen képzett tanító jobb irányba terelni? Néha sikerül, de legfőbb esetben az ily gyermek egészen vagy részben elveszett a házra és emberiségre nézve. — Ugyanily sors vár a gyermekekre akkor is, ha anyja őt majomszeretével elkényeztetvén, konok, szófogatatlan lesz. — Vajjon nem ily okoknak tulajdonítható-e, hogy a tanítók minden igyekezetük dacára nem tudnak a gyermekből jót faragni? Erről a tanítók tapasztalataik után bizonyosan sokat írhatnak.

(Folytatása köv.)

A bányavárosok, s az „ügynevezett“ reser-vált erdők.

Adalék a kir. fiscus természetrajzához; közli Gyurgyik Gyula h. ügyvéd.

(Folytatás.)

A bányaitalemből eredő viszonyok, sajátosságoknál fogva, különös elbírálás alá tartozván, a bányajogi viszonyok felett ósregi idők óta különös igazságszolgáltató közeg örködött.

Ezen közeg volt a bányamester, később bányabíró.

A bányavárosoknak köztársasági berendezésénél fogva egyrésztől, s a bányaregáléből folyólag másrésztől ezen bányamester (Bergmeister) eredetileg s mindaddig míg a kincstár magán bányaitallemmel nem foglalatoskodott, az illető bányaváros tanácsának kebelében választott, a tanácsnak rendszerinti tagja volt, s lévén az időben az igazságszolgáltatás a közigazgatással összerasszva, bányai ügyekben a városi törvényesektől különválva két esküdt társával, kiknek bányászban jártasoknak lenniök kellett — járt el. ...

A bányaregálénál fogva, a felséget megillető felügyeleti jogból folyólag a bányabíró megválasztatása — rendszerint a király jóváhagyása alá terjesztetett.

Ezen viszonyon addig míg a kincstár különösen érdekelve volt meg nem akadt senki.

A 17-ik század kezdetén azonban a körülmények nagyot változtak.

A kincstár ez időben majdnem valamennyi bányavárosokban a bányaitallem nagyobb részét ön maga birtokolta, s így nem csakély mérvben bántotta büszkeségét, hogy ő fölötté áll mint bányász felett, hulmi egyszerű polgár — tanácsbeli ítéljen neki

jogokat, tárnákat, zúzdákat osztogatni merjen, olyan ember, ki a kamara önkényétől minden tekintetben nem függ.

Segíteni kellett ezen anomálián minden áron, s az eszközök megválogatásában a kamara tag lelkiismerete s az akkori időviszonyok figyelembe vételével nem is sokat válogatott.

Már 1575. évben megparancsolta az alsó ausztriai kamara Kőrömcz városának, hogy Wits Endre bányabírót (híltetőleg igazságosan mert ítélni, mert független volt!) csapja el.

A város ügylátszik ezen pium desideriumnak nem hódolt meg, s így más módhoz kellett folyamodni, hogy a kitűzött célt elérje a kamara.

A kőrömcziek 1607. évben folyamodtak, hogy az üresedésben levő bányabírói állomásra, Poschler Zachariás tanácsbeli nevezessék ki.

Ki is nevezte Mátyás főherceg, ki azon időben a fejedelmi ház főnökeül testvérei által elismertetett, s Rudolf császár életében már Magyarország kormányzója volt, — nem ugyan Poschler Zachariást, hanem az alsó ausztriai kamara által javaslatba hozott Painez Wenczelt, neve után következtetve esch hazafit, kőrömczi bányabírót, s feloldotta őt egyidejűleg azon kötelezettségtől, hogy a tanácsnak tagja lenni tartozzék, s mint ilyen a hivatalos esküt a tanács színe előtt letegye.

Ily módon a bányabíróság a városi törvényesek kebeléből tényleg kiszakították, s fekete sárga színbe öltözött.

Mit jelentett ily változás azon időben, azt esetelnie szükségellenek találjuk, hisz hazánk történeti lapjáról elolvashatja mindenki.

Az első lépés meg volt téve. A kincstár rendelkezett önön alkotású közeggel, mely mindazon ügyekben, a melyekben a bányászati szempontból, enyém-tiedről volt szó ítél, persze folytonos figyelemmel saját kegyeres urára a kincstár.

Ennek aztán a kincstár parancsolhatott — ennek adhatott utasítást — anélkül, hogy tartania kellett volna, miszerint ezt hivatalon fűlek is meghallják.

Az erdők azonban még mindig magán tulajdon voltak: a bányavárosok sajátja.

A kincstár a bányavárosokkal szemközti, amennyiben rendes szükséglete a territorialis erdőkkel fedezhető nem volt, s más szomszédos bányaváros erdeiből kénytelen volt fát kérni még folyton „in petitorio“ volt, kémi és fizetni.

Igy a kőrömczieknek — Stubna uradalmi erdeiből a kincstár fát szükségelvén beszercezbányai rézbányái számára —

bain fentartani. Lerogyott — s a kasza mindig mélyebben furódott hű testébe. —

Midőn már minden ellentállás megszűnt; az egyik, kiben a fekete lovagra ismerünk bársony öltönyéről, felszakította az ablaktáblákat és kikialta: Készen vagyunk!

Nemokára tüzben állott a toronytető, és a láng be-benyújtotta kezét az ablakon. — Mintha zskmányra volna. — A fekete lovag pedig Mariskához lépett és a félig magánkülv levőnek karját durván megragadva, kájan örömmel kiálta fulébe: Ismerse-e mag csabító? Azzal magával vonzolta a szegény leányt. — A grófnét pedig, ki ott állt némán, szózatlanul, nem bántották.

Sőt a babonás oláhok igyekeztek mentől távolabb maradni tőle. A grófné szentség hírében állott. Ott hagyták őt az égő toronyban. Ha szent, hát ugyis kimenekül. Ha nem szent, akkor nem kár érte.

Az oláhok siettek kifelé az égő palotából. Siettek az erdő felé. Nem vették észre, hogy utának egy alak fut árult rohanással. A vadász volt az. Az ütés nem ölte őt meg, csak elkábította. Már ott volt az öreg vadász az egyiknek háta mögött. Felemelt puskágyával nagyot ütött a fejére. A villám cikázott — Atkin úr! — kiálta a vadász s azzal kését az eselestnek mellére szegezte. De mielőtt döfhetett volna a fekete lovag kardjával vágott a vadászhoz. Azután sietve felemelvé az eselestet a többiekkal együtt, egy nagy tölgyfa odvában eltűnt. A vadász még odvámszorgott a fához. Egy keserves kiáltást hallatott — azután összerogyott. — Lenn pedig a falu végén, a palota ricsegett re-segett, amint a láng fogai molón rágták össze tagjait.

A ricsegés-resegegés közben kikihallatszott egy búnbánó szolozsmának záréneke.

A rejtélyes eltűnés.

Harsógó tábori zenével vonult be a magyar sereg a faluba. Elől a vezér lovagolt, az öreg Ben vagy mint nevezték — a kis szürke ember. Nehány törzstiszt ment még mellette. Azután következett maga a sereg — a honvédség. — Arczukon a nemes lelkesedés tükröződött. És ki azokból a büszke, elszánt pillantásokból olvasni tudott, az megérthette, hogy e seregben minden szál legény kész magát feláldozni kedves hazájáért, szeretett vezéréért. — Az ut közepén dűzőgve haladtak az ágyúk. A kis szürke ember kedves gyermekei, ki mester volt azokkal való bánásában.

A sereg mellett búsan, szomorúan egy férfi lépegetett, hadnagy egyenruhában. Amár csakóka mélyen a szemébe volt vágya, de dőlözgő természetéről azonnal megismerhetjük Volgyesy Gézát. Halvány orczáján

az aggodalom jelei mutatkoztak, midőn meglátta a kibalt kunyhókat — egy lélek sem jön a bevonuló sereg elé. Hová lehettek is az emberek?

Az öreg vezér sajnálkozva rázta fejét:

Szegények! — megint bolondlád tartotta őket valaki. — Bizonyosan az erdőkben húzótk meg magukat. — Szegények!

Aztán tovább ment a jó vezér egész uton azon gondolkozva, hogy eshetik az? előle futnak a lakosok, pedig nekik akarja a békét, a szabadságot megszerezni. Azok a gonosz néposalók! Sorba kellene őket a fákra felgúszosítani az erdő szélére! Hadilássa a sereg az Isten büntetését! — A sereg haladt-haladt. Odaértek az úri kastély romjaihoz! A szegény hadnagy térdre megtörték, midőn meglátta a füstfőgő falakat. Páradtan támaszkodott oda. — A sereg pedig elment mellette, ki a sík mezőre táborozni. Nem szőlították meg a szomorvokodót. Tisztelték benne a fájdalmát. — Ki tudja nem járnak-e ők is úgy? — A hadnagyon pedig, midőn már mindnyájan elmentek, erőt vett a fájdalom. Hosszasan leterült a köhalmzra. — Nem törődött főnyes egyenruhájával, hiszen a fekete üszkök közé kedveseinek pora van keverve! — Könyökére támaszkodva nézte a fekete falat. — Nézte-nézte sokáig. A sors még most sem könyörült rajta. A zaklatott férfi nem tudott sírni. A fájdalom kiálta a vigasztalás utolsó marhatéseppéjéi. Százok kénytelen szemekkel nézett a falakra. — Az idő már későre járt. A hold és a csillagok előtűntek és az ifjú mégis csak nézett-nézett. A füstös falakon még egyszer feltűntek a jóvá reményképei, miket képzetele távozása előtt festett magának. Ott látta meg anyját ilmi karosszékében — — — mellette azt az alabastromarczú leányt. — Az ifjú molón kapott utának — de újjai csak a fekete koros falakat érintették! Szomorúan túrult azokat köpenyébe — — — tovább könyökölt, és új képek tűntek eltebe — — — de azok feketébbek voltak a fekete falnál is. A boszú festette azokat eszejével. — Az ifju vad, szilaj öldöklésről ábrázozott, s mintha ez érzet felvívnyozta volna őt, úgy ugrott fel tüstént helyéről. Kihuzta fényes kardját, és azt az ének tartva mintha harcra hívna fel az ég csillagait, véres boszút esküdték: Isten! válnának ura! kinek parancsávará fordulnak meg a csillagok — — ki hatalmas kezével sorsomnak kormányányruját vetzi, addig legyen szent a te neved, míg e kard nem nyugszik. — Egyházbádon ihleted addig indítsa ajtatos imára gyermekeidet — a gonosz embereket: míg e szív keblennek templomában a boszútól ihletve karomat új tettekre nem indítja.

(Folytatása következik.)

meghagyta (sic!) a városnak, hogy a szükséges fát akadálytalanul szolgáltatassa ki.

Körmöcz visszafelelt, hogy ő fát a helybeli bányásztnak a helybeli erdőkből szivesen ad.

Besztercebányára fát adni nem köteles — legkevésbé a Stubna uradalmi erdeiből. Azonban ő felsége iránti hódolata jeléül, kész fát adni Besztercebányára is, ha az ottani kamara — fizet!

S íme a besztercebányai kamara reá állott az alkura, s fizetett évenként 24 frtot erdőbér czímen.

Fizette ezt pedig sok éven át, amint az erről szóló eredeti ellennyugtákból, a fiscus, a körmöczbányai levtár 48 fons. 1 fasciculusból, önön szeméivel meggyőződhetik.

Igazán mulattató látvány. A fiscus bért fizet olyan valaminek hasonlívazetecéért, amelyről neki 300 év mulva eszbe jut, hogy: Nini, hisz az ügyis az övé, már t. i. a fiscus-é!

Oly természetrajzi jelenség ez, mintha a róka árendát fizetne a csirke pusztításért, s később észére térne, hogy hát, hiszen a pusztításhoz — feltéve, hogy hozzáférése van, ügyis jussa lenne.

(Folytatás köv.)

Budapest, máj. 5-én 1876.

Tisztelt szerkesztő úr!

Engedje, hogy néha-néha egy-egy levéllel felkereshessem, bánt az írói viszkete, s miután saját házában proféta nem lehetek, önhöz fordulok, azon hízogó reményben, hogy írói ihletésű soraim becses lapja valamely félre eső zugában napvilágot fognak látni?

Lássuk mindenek előtt a politikai újdonságokat! Ja igaz! — ezeket az ön lapjában nem szabad megbeszélni, de azért csak nem haragszik senki meg, ha azt írom, hogy Tisza és Széll már ötvenötödösor bolyongnak egy tervekkel tele rakott batyuval hátukon Bécs és Buda-pest között! Szinte félek már valami nyilvános helyiségre menni, mert sehol sem lehet mást hallani, akár a sörös pohár vagy boros palack, akár pedig a kávéscsésze és csibuk mögött, mint: bank! vánterület! tariffa, stb. úgy hogy már a kravátlí nem fér a nyakamba, annyira telte vagyok ezekkel!

De egyet még sem hallgathatok el! azt beszélük ugyanis, hogy mérvadó körökben M. P. és K. K. lennének az önálló független magyar bank igazgatói. — Ez határozottan nem igaz, és igazságtalan is volna, miután azon körökben nagyon is jól ismerik azon egyéneket, kik a bank mellett halhatatlan érdemeket szereztek magoknak, értem M o h á c z y b á c z i és B. zay urakat! Ezek kezeiben biztosítva volna annak jövődjé, miután a bankban annyira függetlenek, hogy még a prózicereket sem tűrik magok mellett. Csak az érzékészlettel nincsenek még tisztában, amennyiben abból mítsem akarnak engedni a németnek!

A rézkészlet fedezésére Sányi és Están saját orraikat ajálották fel, tehát ebben még előnyben is vagyunk a német felett, kinek bora nem termelheti azt sem oly mennyiség, sem pedig minőségben a pohárba kukkanó orraikra. — Bizalmas körökben már a jövő bankójának alakja is meghatározott; disztizéti igen szép lesz; hogy mindenki mindjárt mivoltára ráismerjen, a középen egy kártyaasztal lesz rajta bő bank-kal, fölül jobbra és balra a halhatatlan két bankár és bankadó nemes vonásai láthatók élethű rajzban; alul pedig ezeknek megfelelőleg az egyik felén egy deres, a másik felén pedig az ominosus 25-ös szám látható, annak jeléül, hogy 25-öt érdemel, ki ennél jobbat kíván. Víznyomat helyett Están bátyánk egy kulacsalakú bornyomatról fog gondoskodni. — Hogy itt Budapesten annyit beszélnek a bankról, csak azt mutatja, hogy bizony elkelve egy kis pénznag itt is; soha sem volt még a „nervus rerum gerendarum“-nak hiánya annyira látható, mint most! Hol vagytok, ti boldog idők, midőn Május 1-én egész Pest a városligetben, egész Buda pedig a „Szaunkopfnál“ vagy „Fácán“-nál töltötte vígan a napot; — midőn asszonyostól és elemelőszínával megrakodott gyerekestől és minden perreputyostul lépdelő önelégült arc „spieszbüregnek“ rájának népvándorlása töltötte be a quargili szagú királyutcát — midőn a városliget zöldellő térségét vígan lakmározó és mulatozó családok lepték el!

Hijába kiabált mellettem egy nagyszájú kölyök:

Itt a retek
Ó népek,
Ebből egyetek!

azok a népek nem voltak láthatók s mindössze csak egy pár szomorú fizfapoéta kullogott a fásoronok végig anyagot keresvén a természet ölen holmi illesztése versemnére:

Kéklik a zöld fű
Sárga mezőkön,
Ugrik a bárány
A fatetőkön!

Egy pár a legújabb divat szerint öltözöködött hölgyecskét is láttam, s miután szépek voltak, eszembe jutottak a kedves és szép selmecci

hölgyek, kiknek kedvéért álljon itt az új divat leírása: Menj Monaszterti és Kuzmik-hoz és végy először egy lámpaernyőhöz hasonló pofoncsapott kalapot, ezt tedd oldalvást a babiloni torony alakú frizura tetejébe; — aztán végy ugyanott egy kékes-szürke oldalvást barnasárgába hajló kétszínű szövetet, melyből azután Huber szabónál vagy ugyanott neked egy ruhát csinálnak, melynek begombolását szobacizusodra vagy férjedre kell bízni, miután az hátul a jobb vállon kezdődik és keresztben megy lefelé. Nem írom tovább e sorokat, mert e divat látánál mindig elszomorodom és eszembe jut az a boldog idő, midőn én is még hátul gombolás ruhában jártam! A viszontlátásra!

x.

Különfélék.

— — Selmeccz s Belabánya városok május hó 1-én tartott közgyűlésében a közigazgatási bizottságokról szóló törvény kihirdetettvén, határozottat, miszerint a belügyminiszteriumhoz felirat intéztekí azíránt, hogy ezen városok, habár 18-ezeret meghaladó lakossal nem bírnak, azon kivételes állású városok közé soroztassanak, melyek törvény szerint önálló közigazgatású bizottságot nyerne, esetleg az íránt: engedjék meg, hogy e közigazgatási bizottság felváltva majd Ipolyságon, majd Selmecczen létezhesen. — Ugyanekek határozottat, hogy sérelmi panasz intéztesse a kormányhoz az itteni törvényszék megszüntetése tárgyában. Erre vonatkozólag Zsigmond Vilmos országos képviselőnk megkerestetni rendeltetett, miszerint az igazságügyminiszter nyilvános ülésben interpellálja azon indokok előterjesztésére, melyek arra indították, hogy ezen különben is jelentékeny város mellett Ipolyság s Aranyos-Maróthnak elsőbbséget adott s Selmecczet ezen felül még azon helyzetbe hozta, hogy az ügyek természetéhez képest majd az ipolysági, majd a besztercebányai törvényszékhez tartozik. — Végl megemlítendő, hogy ugyanekek tárgyalattott az itteni s a város tulajdonát képező légszhez vállalat eladatási ügye, melyre egy bécsi vállalkozó a körülményekhez képest kedvező ajánlatot tett; s így lesz már légszszvilágítás, Gyenge kárpótlás a törvényszékéért!

— — Öngyilkosság. F. hó 3 és 4-ike közti éjjel Koller István kereskedő tanoc, ki Horváth A. ír kereskedésében volt alkalmazva, megmérgezte magát s reggeli 5 órákor meg is halt. A 47-éves ifjagát valószínűleg a sok regényolvasás zavarta meg. — Az anyja által írt s bölcs tanácsokkal és gyöngéd anyai érzelmekkel teljes levél borítékára e sorokat írta kevéssel öngyilkossága előtt: Három könyvecp gördült e levélre, mind a három tiszta, mint a szívem vére. Az egyik azért, hogy kedvesemről örökre el kell válnom. A másik azért, hogy többet öket e földön Már nem láthatom. A harmadik azért, hogy kedves hazamat a kit még életembe nem vehedtem soha Itten kell hagyonom nagy szenvedélyembe. Eljén hát a váza és bátran védjék hazafatársaim!

A folytatáson javítások vannak, melyek miatt csak e sorok olvashatók: Elenyészik halmom s testem. E fájdalomat nem emlegetem. Ezért hát búcsúim szava: Boldogan éljenek kedvesim s a Haza!

— — A hazai árvízkarosultak javára ruhát adtak: Öv. Baumert Katalin, Nyitray Vilma, Pstik Berta, Felbermayer Mária, Mayer Emma, Bajnok Anna, Gerzso Györgyné, Vikolinuskyné, Cindelné asszonyok, Kunda Eleonora kisasszony, Nagy N., Hornyasek István urak. A mily csekély az adakozók száma, ép oly feltűnő nagy az adott ruhadaraboké. Ugyanis a 12 küldemény száznál több ruhadarabból áll. — Ezenkívül adakoztak még a Sz. Vinczéről nevezett igalmas nővérek vezetése alatt álló elemi leánytanoda növendékei 12 frt. 54 kr.

— — Az oltár előtt. Bécs egyik templomában közelébb esküvőre gyűlt össze a násznép. Egy boldog pár ohajtott házassági frigyre lépni az oltár előtt. A szertartások közt senki sem vette észre a szegény sápadt asszonyt, ki két gyermekét kezén tartva, omló könyekell szemében megmerevulten nézte az oltár mögöl, mint akar másnak örök hűségét esküdni a ki neki annyiszor esküdött. A pap feltette a kérdést a nőhöz: ha szereti e a férfit, kivel megesküdni akar? A nő igenlel felelt. Ekkor a sápadt asszony előlépett és remegő hangon így szolt: „Ha szereti ezt a férfit, akkor szerezze ezt a két gyermeket is, mert ez az ő két gyermeke!“ A vőlegény harag helyett zokogásban tört ki; a menyasszony pedig lehuzta ujjáról a jegygyűrűt s vissza adta adójának. Az eset annyira meghatóta a hitlenné lenni szándékozó férfit, hogy pár nap mulva a sápadt asszonyt, két gyermekének anyját vezeté oltárhoz.

— — Tyndall, a híres angol tanár oly jelző trombitát talált fel, a mely oly roppant erővel szól, hogy ha valaki fejét a trombita szája elé tartaná, a kirohanzó levegő képes lenne fejét leszakítani. Hangja a tengeren 6 mfdnyire is elhallik. Zátonyos, sziklás helyeken fog alkalmaztatni, hogy ködös időben és setét éjeken már messziről elriassza hangja által a hajókat veszélyes helyektől.

Kuglizó, sör, bor s igen jó étkek!!!

Linder József nyári étkező helyisége

jól berendezett kuglizóval

f. hó 10-én (szerdán) d. u. 5 órakor fog tünepélyesen megnyitattni.